

Seniors e senioras el Museum La Truaisch

Ina viseta el Museum La Truaisch, Sedrun, mardis, ils 27 da zercladur 2023.

Legreivlamein ei la sala dil museum semplenida tochen sil davos plaz.

Trentatschun personas han mussau interess ed ein vegni per udir enzatgei davart la retschera da fastitgs tuatschins els Stadis Uni.

La historia dalla emigraziun ha interessau ils Tuatschins ed auters biars han laschau fascinar quella part dalla historia dalla val. Guglielm Gadola ha ediu ina brava lavur, pader Ambros Widmer ei sez serendus sils fastitgs romontschs els Stadis Uni e lavurs da students e studentas tuatschins/nas han cumpletau quellas lavurs. Las explicaziuns da Tarcisi Hendry sebasan sin l'ediziun dil cudisch davart l'emigraziun e naturalmein sin sias retschercas fatgas igl october 2022 els Stadis.

In filmet ha mussau las preparaziuns da viadi e cun quella caschun ha il referent tratg parallelas allas preparaziuns da viadi ils onns 1870. In film pli cuort dad rtr ha presentau las personas visitadas ella vischinonza da S.Paul el stadi da Minnesota. Els

han retschiert nus cun bratscha aviarta ed han fatg fetg bien. Mo els han era giu il basegns da comunicar e raquintar da lur historia americana.

Ils Mugglis, ils Hendrys, ils Derungs, ils Schmidts han fatg bien e stattan bein ed ein dil reminet fetg loschs dad aver ragischs romontschas.

Il zenit dall'aventura americana ei staus la viseta al Lag Badus el stadi da Dakota dil Sid. Cheu han ils emigrants entschiet sco farmers e pli tard ein las proximas generaziuns sederesadas els stadis vischinonts e fatg leu bunas e bialas carrieras. Il film liung dall'entira aventura ha serrau giu quella part e silsunter ein ils presents serendi ellas stanzas dil museum per en emprema

lingia mirar nossa actuala exposiziun speciala cun las sculpturas da Tumaisch Monn-Soliva. Las marveglias ein secapescha era stadas cheu da mirar la collecziun da mineralias dad Ignazi Albin, Tschamut, acquistada el decuors digl onn 2023.

Ina paterlada culturala e raschienis interessants cun in bien sitg e zatgei mam, han terminau la sentupada. La gronda participaziun ha legrau e motivescha da cuntinuar en in onn.

Ils responsabels da TujetschVIVAcultura

Museum La Truaisch, Sedrun, mardis, 2 da fenadur 2023.

Vernissascha el Museum La Truaisch

Ragischs han retschiert veta entras igl artist popular Tumaisch Monn-Soliva (1923-2005) da Sedrun. Alla vernissascha han legrevlamein quasi 50 personas priu part.

Per l'entschatta dalla sesiun da stad 2023 han ils responsabels dil museum preparau sco usitau ina exposiziun speciala e dedicau quella ad in da nos vischins. Il Tumaisch ei staus in activ um e dedicau bia temps alla cultura ed alla politica. El ei staus cantadur, musicant, teatrist e regissur. Sper quellas activitads ha el dedicau siu talent al striunar ord ragischs naturalas da tuttas pussevlas figuras. La diversitad da sia lavur ei grondiusa ed il museum sa presentar ina fetg biala schelta da quella.

El ha creau atgnadads tipicas ch'ei buca schiglioc d'anflar. Era sia color ch'el dat a biaras da sias sculpturas ei ordvart originala e fa bein a sias lavurs. Il detgal ei impressiunonts e muossa sia finezia da menar il cunti. Ina gronda part fuorma era la part religiosa cun numerus crucifixs e figuras sontgas. Vitier da quei tema

ei era las biaras stallas da Nadal.

Propi enconuschents fuvu el cun sias stialas da latg, ch'el ha buca mo entagliau, mobein era fatg enconuschent a biars interessai. Quei sistem da nudar il latg ha cuzzau el Grischun il pli ditg ella Val Tujetsch, aschia tochen all'entschatta dil 20avel tschentaner.

En fuorma dad entagls ha el tagliau memorias, uras ed auter bia.

L'exposiziun se presenta en stiva pintga ell'emprema alzada. Ils participonts dalla vernissascha han schau plascher ed ei stai incantai dallas bialas sculpturas originalas el detagl, ella color e d'enorma fantasia.

Sper quella activitad ei el era aunc staus cienast da hobby e filmau fetg bia ils onns 1970. Ils films ei pussevvels dad admirar la sera da film, ils 29 da fenadur 2023 allas 20:00 en sala Dulezi.

L'exposiziun ei in plascher dad admirar ed ei vala la peina da far ina viseta en nies museum cun era gestamein contemplar l'ulteriura cultura ed actualmeins las mineralias dalla collecziun dad Ignazi Albin, Tschamut.

Ils responsabels da
TujetschVIVAcultura